

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

УДК 35:342.25

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.2.12>

О. А. Кавилін

кандидат політичних наук,
доцент кафедри публічного управління та земельного кадастру
Класичного приватного університету

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ

У статті розглянуто систему органів місцевого самоврядування в Україні та проблеми реформування національних органів місцевого самоврядування.

Досліджено проблеми щодо правового статусу і повноважень органів самоорганізації населення відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та за сукупністю усіх його повноважень.

Зазначено, що органами самоорганізації населення є представницькі органи мешканців міста або його частин, які створюються задля вирішення окремих питань місцевого значення, тобто будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, районів у містах. Констатовано, що на сьогодні, існування органів самоорганізації населення залишається дещо формальним, оскільки обсяг наданих їм повноважень не дозволяє цим органам належним чином виконувати завдання, покладені на них законодавством.

Визначено основні проблеми функціонування органів самоорганізації населення в частині наданих їм повноважень, серед яких: недостатність фінансової підтримки з боку держави; недостатність заохочення і стимулювання з боку органів місцевого самоврядування; невисокий рівень самосвідомості жителів відповідних територіальних громад; їх низка активність; відсутність ефективної співпраці між органами місцевого самоврядування та територіальними громадами; відсутність ефективної взаємодії між органами самоорганізації населення та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, територіальними громадами; недостатність обсягу наданих органам самоорганізації населення повноважень тощо.

Зроблено висновок, що в умовах обмеженості людських, фінансових та часових ресурсів для виконання повноважень покладених на органи місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення могли б стати допоміжним ресурсом місцевого самоврядування у процесі вирішення проблем економічного, соціального, побутового та культурного характеру у житті населення територіальної громади.

Ключові слова: *місцеве самоврядування; органи місцевого самоврядування; система місцевого самоврядування; селищна, міська рада; сільський, селищний, міський голова; органи самоорганізації населення.*

Постановка проблеми. Місцеве самоврядування в Україні як національний демократичний інститут все вагомніше впливає на політичні та соціально-економічні процеси в державі. Органи місцевого самоврядування відіграють особливу роль в механізмі управління будь-якої демократичної, правової держави, оскільки їх

функції, у першу чергу, спрямовані на виконання завдань щодо спрямування управлінської діяльності на місцях – у певному регіоні (адміністративно-територіальній одиниці).

Система місцевого самоврядування України включає в себе: територіальну громаду; сільську, селищну, міську раду; сільського, селищ-

ного, міського голову; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради; старосту; районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст; органи самоорганізації населення [1].

Органи самоорганізації населення (ООН) є важливою ланкою у вітчизняній системі місцевого самоврядування, оскільки їх діяльність полягає у вирішенні проблем місцевого розвитку, що є необхідним для забезпечення інтереси всіх жителів відповідного села, селища міста або його частин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питаннями місцевого самоврядування як елементу публічної влади в Україні займаються такі науковці, як В. Авер'янов, Б. Андресюк, М. Баймуратов, О. Батанов, В. Борденюк, В. Барвіцький, В. Вакулєнко, К. Ващенко, І. Бойко, О. Вовк, Т. Гошко, М. Грушевський, І. Грицяк, О. Дарнопих, Р. Делімарський, Ю. Делія, О. Євтушенко, Б. Калиновський, Н. Камінська, Ю. Кириченко, Ю. Ковбасюк, І. Коліушко, Т. Котенко, В. Куйбіда, І. Лопушинський, Т. Лушагіна, В. Мамонина, М. Михальченко, Ю. Наврузов, М. Орлатий, Ю. Панейко, В. Погорілко, П. Покатаєв, В. Пустовой, К. Ровинська, П. Сас, С. Саханенко, Ю. Сурмін, Ю. Тодика, В. Трояновський, Г. Чапала, І. Шкляж та інші. А безпосередньо проблеми становлення та розвитку органів самоорганізації населення досліджують В. Бондаренко, Г. Борщ, І. Дробязко, І. Ковтун, Д. Кольцова, О. Лашенко, В. Лактіонов, В. Полтавець, І. Розпутенко, О. Титаренко, В. Федотов. Проте слід зазначити, що теоретичні та практичні питання реформації і розвитку органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування досліджено меншою мірою ніж ряд інших проблем, які стосуються функціонування органів місцевого самоврядування. Зокрема це стосується вирішення проблем пов'язаних з їхнім формуванням, фінансуванням, а також питання щодо кола наданих таким органам повноважень.

Мета статті. Зазначене зумовлює мету статті – дослідити проблеми та перспективи реформування системи органів місцевого самоврядування в Україні. Окреслити проблеми формування та функціонування органів самоорганізації населення.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21.05.1997 р. (далі – Закон) місцевим само-

врядуванням є гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно чи під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України яке здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст [1]. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи. Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради. Питання організації управління районами в містах належить до компетенції міських рад. Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна (ст. 140 Конституції України) [2]. Громадяни України здійснюють своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад. При цьому заборонені будь-які обмеження права громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їх: раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи якимись іншими ознаками (ст. 3 Закону) [1].

Згідно зі ст. 5 Закону система місцевого самоврядування включає в себе: територіальну громаду; сільську, селищну, міську раду; сільського, селищного, міського голову; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради;

районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст; органи самоорганізації населення, де органи самоорганізації населення – це представницькі органи, що створюються частиною жителів, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста (ст. 1 Закону) [1]. Тож органи самоорганізації населення є складовою частиною місцевого самоврядування.

Як зазначає Д. Кольцова – роль органів самоорганізації населення проявляється в таких напрямках діяльності як: інформаційно-роз'яснювальна робота з населенням; посередництво у взаєминах населення з органами державної влади та місцевого самоврядування; контроль, а також підвищення якості надання місцевих послуг населенню; здійснення соціального захисту населення [3]. А на думку Л. Стадніченко доцільність існування органів самоорганізації населення в умовах сьогодення обумовлена наступними факторами: 1) надати можливості для розвитку муніципальної демократії, через залучення громадян до безпосередньої участі у вирішенні окремих питань місцевого значення; 2) розвантажити органи місцевого самоврядування від вирішення тих питань, які можуть бути вирішені самим населенням, шляхом передачі їх вирішення ОСН з наданням відповідних фінансових та матеріальних ресурсів [4, с. 41].

Органи самоорганізації населення співпрацюють з багатьма установами та організаціями з метою вирішення місцевих питань, що дає змогу всім бажаючим брати участь в громадському житті міста (чи іншого населеного пункту або його частини). Це, як правило, юридичні особи, які мають достатньо інструментів задля забезпечення реалізації інтересів жителів, вирішення спільних проблеми жителів за місцем їх проживання. На відміну від Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ) органи самоорганізації складаються не з власників, а з мешканців будинків, які на законних підставах проживають на відповідній території [5]. Сільські, селищні, міські, районні в місті (у разі їх створення) ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення та наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна (ст. 14 Закону) [1]. Правовий статус та порядок організації і діяльності таких органів визначаються законом, зокрема

Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21.05.1997 р. та Законом України «Про органи самоорганізації населення» [6]. Разом з тим існування ОСН і досі залишається дещо формальним, оскільки обсяг наданих їм повноважень не дозволяє цим органам належним чином виконувати завдання, покладені на них законодавством.

У ст. 2 Закону України «Про органи самоорганізації населення» зазначається, що органи самоорганізації населення – це «представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань, передбачених цим Законом» [6].

Орган самоорганізації населення є однією з форм участі членів територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах у вирішенні окремих питань місцевого значення. Це будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, сільські, селищні комітети. Основними завданнями таких органів є: 1) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції та законів України; 2) задоволення соціальних, культурних, побутових і інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг; 3) участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм (ст. 3 Закону) [6]. Створюється такі органи за територіальною ознакою. Територією, у межах якої діє ОСН, може бути частина території: 1) села; 2) селища; 3) міста; 4) району в місті. Це частина території у межах якої проживають жителі, які обрали даний орган. Територія, у межах якої діє ОСН, визначається рішенням ради, яка дала дозвіл на створення:

- сільського, селищного комітету (в межах території села, селища, якщо його межі не співпадають з межами діяльності сільської, селищної ради);

- вуличного, квартального комітету (в межах території кварталу, кількох, однієї або частини вулиці з прилеглими провулками в місцях індивідуальної забудови);

- будинкового комітету (в межах будинку або кількох будинків в державному і громадському житловому фонді та фонді житлово-будівельних кооперативів);

- комітету мікрорайону – в межах території окремого мікрорайону, житлово-експлуатаційної організації в містах;

– комітету району в місті (в межах одного або кількох районів у місті, якщо його межі не співпадають з межами діяльності районної у місті ради) [6].

З ініціативою про створення ОСН до сільської, селищної, міської, районної у місті ради можуть звернутися збори жителів за місцем проживання, якщо в таких зборах брало участь не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

У процесі створення органу самоорганізації населення, перш за все, має бути створена ініціативна група – об'єднання громадян, які мають спільну громадянську позицію і готові активно займатись питаннями забезпечення комфортного проживання в своїх будинках, районах, у кварталі тощо. Проводиться засідання ініціативної групи, на якому ініціатор (ініціатори) пропонують створити ОСН. Крім того на таких зборах необхідно:

1) прийняти рішення про необхідність створення органу самоорганізації населення;

2) визначитись з орієнтовною назвою ОСН;

3) окреслити основні завдання, які має виконати ініціативна група, зокрема: а) з'ясувати кількість мешканців, які проживають на території майбутнього ОСН та мають право голосу; б) визначитись з назвою майбутнього ОСН; в) провести збори мешканців за місцем проживання з питання створення ОСН [7].

Для того, щоб провести збори мешканців за місцем проживання необхідно підготувати проект протоколу з порядком денним. Рішення зборів (конференції) приймається більшістю голосів їх учасників. Для отримання дозволу на створення органу самоорганізації населення необхідно подати до сільської, селищної, міської чи районної у місті ради: заяву про його створення; протокол зборів жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності цього органу; список учасників зборів жителів за місцем проживання із зазначенням їх прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номеру паспорта громадянина України або паспортних документів іноземця та домашньої адреси (ст. 8 Закону) [6]. Отримавши дозвіл, мешканці проводять збори, на яких обирають керівника, заступника (чи заступників), секретаря і членів ОСН.

Обирати та бути обраними до ОСН можуть лише жителі, які на законних підставах прожи-

вають на відповідній території. Орган самоорганізації населення обирається терміном на строк повноважень відповідної сільської, селищної, міської або районної у місті ради, якщо інше не передбачено рішенням такої ради чи положенням про ОСН.

Для подальшої легалізації органу самоорганізації населення необхідно скласти та подати до виконавчого комітету відповідної ради (реєструючого органу): 1) заяву про легалізацію ОСН; 2) копію рішення про надання дозволу на його створення; 3) протокол зборів мешканців за місцем проживання, в якому значиться про рішення: щодо обрання членів органу самоорганізації населення, його персональний склад, затвердження Положення, про обрання уповноважених представників для проведення легалізації ОСН [5].

ОСН можуть легалізувати своє заснування шляхом письмового повідомлення відповідного виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради. А відповідний виконавчий комітет затверджує методичні рекомендації порядку здійснення легалізації ОСН, а також надає їм необхідну організаційну та правову допомогу у проведенні їх легалізації. У разі реєстрації ОСН набуває статусу юридичної особи (ст. 13 Закону) [6].

Відповідно до ст. 14 Закону «Про органи самоорганізації населення» та органи наділені наступними повноваженнями:

1) «представляти разом з депутатами інтереси жителів будинку, вулиці, мікрорайону, села, селища, міста у відповідній місцевій раді та її органах, місцевих органах виконавчої влади;

2) сприяти додержанню Конституції та законів України, реалізації актів Президента України та органів виконавчої влади, рішень місцевих рад та їх виконавчих органів, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішень, прийнятих місцевими референдумами;

3) вносити у встановленому порядку пропозиції до проектів місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць та проектів місцевих бюджетів;

4) організовувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, проведення робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, брат-

ських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо, а з цією метою, можуть створюватися тимчасові або постійні бригади, використовуватися інші форми залучення населення;

5) організувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві і ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж, об'єктів загального користування із дотриманням встановленого законодавством порядку проведення таких робіт;

6) здійснювати контроль за якістю надаваних громадянам, які проживають у жилих будинках на території діяльності органу самоорганізації населення, житлово-комунальних послуг та за якістю проведених у зазначених жилих будинках ремонтних робіт;

7) надавати допомогу навчальним закладам, закладам та організаціям культури, фізичної культури і спорту у проведенні культурно-освітньої, спортивно-оздоровчої та виховної роботи серед населення, розвитку художньої творчості, фізичної культури і спорту, а також сприяти збереженню культурної спадщини, традицій народної культури, охороні пам'яток історії та культури, впровадженню в побут нових обрядів;

8) організувати допомогу громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, сім'ям загиблих воїнів, партизанів та військовослужбовців, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, іншим вразливим групам населення вносити пропозиції з цих питань до органів місцевого самоврядування;

9) надавати необхідну допомогу органам пожежного нагляду в здійсненні протипожежних заходів, організувати вивчення населенням правил пожежної безпеки, брати участь у здійсненні громадського контролю за додержанням вимог пожежної безпеки;

10) сприяти відповідно до законодавства правоохоронним органам у забезпеченні ними охорони громадського порядку;

11) розглядати звернення громадян, вести прийом громадян;

12) вести облік громадян за віком, місцем роботи чи навчання, які мешкають у межах території діяльності органу самоорганізації населення;

13) сприяти депутатам відповідних місцевих рад в організації їх зустрічей з виборцями, прийому громадян і проведенні іншої роботи у виборчих округах;

14) інформувати громадян про діяльність органу самоорганізації населення, організувати обговорення проектів його рішень з найважливіших питань» [6].

Також ОСН можуть бути наділені додатковими повноваженнями сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою, звісно за погодженням з сільським, селищним, міським головою, оскільки він очолює виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради та головує на її засіданнях відповідно до ст. 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», про що, доречі, не йдеться у Законі України «Про органи самоорганізації населення», що, на наш погляд, є певним упущенням законодавця.

Серед основних проблем функціонування органів самоорганізації населення в Україні можна назвати наступні.

Перш за все вбачається за необхідне на законодавчому рівні передбачити чіткий перелік підстав при яких може бути відмовлено у наданні дозволу на створення ОСН. У п. 4 ст. 9 Закону України «Про органи самоорганізації населення» зазначається лише, що сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада може відмовити у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення у випадку ініціювання його створення з порушенням вимог, встановлених законом [6].

Хоча органи самоорганізації населення і є складовою частиною місцевого самоврядування, яка виконує важливі функції в системі децентралізації, слід зазначити, що робота таких органів дещо ускладнюється через такі проблеми, як: 1) недостатність фінансової підтримки з боку держави; 2) недостатність заохочення і стимулювання з боку органів місцевого самоврядування; 3) невисокий рівень самосвідомості жителів відповідних територіальних громад; 4) їх низка активність; 5) відсутність ефективної співпраці між органами місцевого самоврядування та територіальними громадами; 6) відсутність ефективної взаємодії між органами самоорганізації населення та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, територіальними громадами; 7) недостатність обсягу наданих ОСН повноважень тощо.

Матеріальною основою діяльності органу самоорганізації населення, згідно зі ст. 17 Закону України «Про органи самоорганізації населення», є майно, передане йому радою в оперативне управління. А, відповідно до ст. 16 цього ж нормативного акту, фінансування діяльності ОСН відбувається за рахунок:

1) коштів відповідного місцевого бюджету, які надаються йому сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою для здійснення наданих ОСН повноважень;

2) добровільних внесків фізичних та юридичних осіб;

3) інших надходжень, не заборонені законодавством [6].

По-перше формулювання «надходження, не заборонені законом» є дещо розмитим та потребує уточнення. По-друге – фінансування ОСН за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету, які надаються йому сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою, зазвичай, здійснюється у недостатній мірі [8, с. 303-304].

Щодо наданих ОСН повноважень, то, хоча і можна погодитись з думкою аналітиків Національного інституту стратегічних досліджень, що органи самоорганізації населення досягають найбільш успішних результатів у вирішенні місцевих проблем у тих територіальних громадах, де органи органами місцевого самоврядування ухвалюють статuti та локальні програми сприяння розвитку таких органів, залучають представницькі інституції до виконання цільових програм, а також впроваджують механізми соціального замовлення [8, с. 302]. Однак у Законі України «Про органи самоорганізації населення» серед повноважень наданих ОСН (ст. 14) не передбачено залучання ними до проведення робіт (зокрема і з благоустрою) чи надання інших послуг незалежних постачальників. В той час як соціальне замовлення – це є спосіб організації надання соціальних послуг, тобто коли громада укладає угоди з незалежними постачальниками для виконання конкретних робіт чи завдань задля задоволення потреб населення [9]. Цей спосіб врегульовано Законом України «Про соціальні послуги» та Порядком надання соціальних послуг. Частинами 4 та 5 ст. 14 Закону «Про органи самоорганізації населення» передбачено лише можливість ОСН на добровільних засадах організувати участь населення у здійсненні заходів щодо: охорони навколишнього природного середовища, проведення

робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо, а з цією метою, можуть створюватися тимчасові або постійні бригади, використовуватися інші форми залучення населення; охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві і ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж, об'єктів загального користування [6]. Тож це питання слід врегулювати на законодавчому рівні.

Висновки. Слід зазначити, що на даний час потенціал органів самоорганізації населення, як ефективного інструменту реалізації питань місцевого характеру, не використовується повною мірою. Звісно, не останньою причиною цього є військовий стан в державі. Однак, саме в умовах обмеженості людських, фінансових та часових ресурсів для виконання повноважень покладених на органи місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення могли б стати допоміжним ресурсом місцевого самоврядування у процесі вирішення проблем економічного, соціального, побутового та культурного характеру у житті населення територіальної громади.

Список використаної літератури:

1. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України № 280/97-ВР від 21.05.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-ii>
3. Кольцова Д. В. Органи самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування. <https://economy.kpi.ua/uk/node/169>
4. Стадніченко Л. Проблеми формування і діяльності органів самоорганізації в Україні. «Могилянські читання 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» XXI Всеукраїнська науково-практична конференція. Тези. Миколаїв. Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2018. С. 41-43.
5. Що таке ОСН? Як створити ОСН? Офіційний портал Києва. URL: https://kyivcity.gov.ua/budynok_ta_komunalni_posluhy/osbb/scho_take_osn_yak_stvoriti_osn/
6. Про органи самоорганізації населення. Закон України № 2625-III від 11.07.2001 р. Відомості

- Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 48. Ст. 254. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>
7. Як створити ОСН. Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу київської міської ради (київської міської державної адміністрації). URL: <https://dsk.kyivcity.gov.ua/content/yak-stvoryty-osn.html>
8. Євтушенко О. Н., Стадніченко Л. М. Органи самоорганізації населення в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Публічне управління та регіональний розвиток. 2019. № 4. С. 291-315.
9. Соціальне замовлення: інструмент для відновлення та покращення якості соціальних послуг у громадах. URL: <https://parlament.org.ua/2023/10/16/sotsialne-zamovlennya-instrument-dlya-vidnovlennya-ta-pokrashhennya-yakosti-sotsialnih-poslug-u-gromadah/>
-

Kavylin O. A. Population self-organization bodies in the local government system in Ukraine: current problems

The article examines the system of local self-government bodies in Ukraine and the problems of reforming national local self-government bodies.

The problems related to the legal status and powers of self-organization bodies of the population in accordance with the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "On Local Self-Government in Ukraine" and the totality of all its powers have been studied.

It is noted that the bodies of self-organization of the population are the representative bodies of the residents of the city or its parts, which are created to solve certain issues of local importance, that is, house, street, quarter committees, committees of microdistricts, districts in cities. It was established that today, the existence of self-organization bodies of the population remains somewhat formal, since the scope of the powers granted to them does not allow these bodies to properly perform the tasks assigned to them by legislation.

The main problems of the functioning of self-organization bodies of the population in terms of the powers granted to them are identified, including: insufficient financial support from the state; lack of encouragement and stimulation on the part of local self-government bodies; low level of self-awareness of residents of the respective territorial communities; their low activity; lack of effective cooperation between local self-government bodies and territorial communities; lack of effective interaction between the bodies of self-organization of the population and state authorities, local self-government bodies, territorial communities; insufficiency of the powers granted to the bodies of self-organization of the population, etc.

It was concluded that in the conditions of limited human, financial and time resources to fulfill the powers entrusted to the local self-government bodies, the bodies of self-organization of the population could become an auxiliary resource of local self-government in the process of solving problems of an economic, social, household and cultural nature in the life of the population of the territorial community.

Key words: Local Government; local governments; system of local self-government; village, city council; village, settlement, city mayor; bodies of self-organization of the population.